

Əli Hicrani

**ORUCUN TARİXİ
VƏ
MƏNƏVİ DƏYƏRLƏRİ**

Ramazan ayının gözəl duaları

2005

Müəllif: Əli Hicrani

Kitabın adı:Orucun tarixi və mənəvi dəyərləri
Nəşr edən:Məhdiyar nəşriyyatı
Çapxana:Etimad
Çap növbəsi:.....Beşinci
Çap tarixi:2005
Tiraj:.....2000

Kitabın çap və sair hüquqları müəllifə məxsusdur.

مؤلف: علی هجرانی

نام کتاب:تاریخ و ارزشهای معنوی روزه (به زبان آذری)
ناشر:انتشارات مهدی یار
چاپخانه:اعتماد
نوبت چاپ:پنجم (اول ناشر)
تاریخ چاپ:1384 شمسی
تیراژ:2000

شابک : 964 _ 7643 _ 69_ 1

کلیه حقوق این کتاب برای مؤلف محفوظ است

MÜƏLLİFİN HƏYATI

Müəllif ustad Əli Hicrani, 1943-cü ildə İran İslam Respublikasının, Təbriz şəhərində, dindar bir ailədə dünyaya göz açmışdır. O, ibtidai dərslərini Təbrizdə oxuduqdan sonra, dini təhsil almaq üçün, 1962-ci ildə Qum elmiyyə hövzəsinə qəbul oldu. Lakin, maddi vəziyyəti yaxşı olmadığı üçün, bir neçə aydan sonra müqəddəs Məşhəd şəhərinə səfər etdi. O, məşhəd şəhərində bir neçə il, günün yarısını işləyir, başqa yarısını isə dərslər oxumaqla məşğul olardı. Bir neçə il Məşhəddə yaşadığından sonra, İraqda olan Müqəddəs ziyarətgahları ziyarət etmək məqsədi ilə, Nəcəf və Kərbəla şəhərlərinə səfər etdi. O, müqəddəs məkanları ziyarət etdikdən sonra, Nəcəfi Əsrəfin elmiyyə hövzəsinə qəbul olub, yeddi il Nəcəfin böyük alimlərindən bəhrələndikdən sonra İrana qayıtdı. Elə bu zamandan etibarən özünün ictimai fəaliyyətini geniş şəkildə başlayıb, minbərlərdə müsəlmanları mövize edər, dini məktəblərdə isə şagirdlərinə dərslər deyirdi.

Ustad Əli Hicrani, özünün gecə gündüz çəkdiyi zəhmətləri nəticəsində, 35 yaşında müqəddəs ictihad dərəcəsinə nail olmuşdur. Lakin ustad, onu «Müctəhid» yaxud «Ayətullah» kimi ləqəblərlə xitab olunmasına icazə vermir və onu bu ləqəblərlə xitab edənlərə deyir: «Ayətullah, yalnız onu gördükdə Allah yada düşə biləcək şəxslərə aiddir. Bir halda

ki, mən özümü Allahın nişanəsi yox bəlkə, onun bəndəsi bilirəm.»

Ustad Əli Hicrani, təhqiq və müəlləsinini heç vaxt tətil etmir.

O, 1995-ci ildə, Bakıda, İslam Universitetində, bir ildən artıq dərs demişdir. Elə o zamandan etibarən hər il orucluq və məhərrəm aylarında Azərbaycana səfər edib, dini təbliğatla məşğul olur. Ustadın tələblərindən, çoxu Azərbaycanın, müxtəlif şəhərlərində, dini xadim kimi tanınıb, dini təlimatla məşğuldurlar.

USTADIN TƏLİFATI

Ustad, tələbəliyi dövründən, özünün təhqiqlərini başlayıb, müxtəlif mövzularda, ərəb, fars və azərbaycan dillərində kitablar yazmışdır. Onun yazdığı bu kitablardan bir neçəsi yalnız azərbaycan dilində çap olunmuşdur. Ərəb və fars dillərində yazdığı kitabların bəzisi isə müəyyən səbəblərə görə bu günə qədər çap olunmamışdır. Ümidvarıq ustadın ərəb və fars dillərində yazdığı kitabların da çap olunma şahidi olaq. Onun azərbaycan dilində yazdığı kitablar aşağıdakılardan ibarətdir.

1. Orucun fayda və hökmləri, (bu kitab ilk dəfə Bakıda üç min tirajla, İranda on min tirajla, daha sonra mübarək

Ramazan ayının gündəlik duaları və qədir gecəsinin əməlləri əlavə olunduqdan sonra beş min tirajla çap olunmuşdur).

2. Maraqlı ölü əhvalatı, (Qum şəhəri beş min tiraj).

3. Vay olsun əskik satanların halına, (Qum şəhəri üç min tiraj).

4. Vəhdət və birlik yolunun çıraqları, (Qum şəhəri beş min tiraj).

5. Adəmdən xatəmə kimi namazın mənəvi həyatı, (Qum şəhəri beş min tiraj).

Sözümün sonunda, əziz ustada həyatda uzun ömür, can sağlığı və tutduğu bu müqəddəs yolda müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Məhdiyar nəşriyyatı

MÜQƏDDİMƏ

Bismillahir-rəhmanir-rəhim

Bağışlayan və mehriban Allahın adı ilə

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يُلْغُ مِدْحَتُهُ الْقَائِلُونَ، وَ لَا يُحْصِي نِعْمَاتُهُ الْعَادُونَ وَ
لَا يُؤَدِّي حَقَّ شُكْرِهِ الشَّاكِرُونَ وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ وَ
الرُّسُلِينَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ.

Əlhəmdulillahilləzi la yəbluğu midhətəhul-qailun, və la yuhsi nəməəhul-addun və la yuəddi həqqə şukrihiş-şakirun. Vəs-səlatu vəs-səlamu əla xatəmil-ənbiyai vəl-mursəlin Muhəmmədin və alihit-tahirin.

Bütün həmdlər, məddəhlərin mədhinə sığmayan, nemətlərini heç kim saya bilməyən, şükrünü şükr edənlər yerinə yetirə bilməyən, Allaha məxsusdur. Salam və salavat olsun peyğəmbərlərin xatəmi həzrəti Muhəmməd və onun pak Əhli beytinə.

Əziz və hörmətli oxucular! Əlinizdəki bu kitab indiye qədər bir neçə dəfə çap olunmuşdur, belə ki, 1994-cü ildə 3 min, 1995-ci ildə 10 min, 1998-ci ildə 5 min və 2000-ci ildə 3 min tirajda çap olunmuşdur. Mən bacı və qardaşlarımin bu kitaba olan maraq və tələbatını görüb onu bir daha çap etdirmək qərarına gəldim. Lakin kitabın keçən nüsxələrində

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجَلْ فَرَجَهُمْ

Əllahummə salli əla Muhəmmədin və Ali Muhəmmədin
və əccil fərəcəhum

Ey Allah salam və salavatını peyğəmbər və onun pak əhli beytinə göndər. Və onların haqq və ədalətdən ibarət olan hakimiyyətlərini tezləşdir.

Hörmətli oxucular, əziz bacı və qardaşlarım! Ramazan ayında oruc tutmaq ən gözəl və şərəfətli ibadətlərdən biridir və insan oruc tutmaq, Quran və bu duaları oxumaq ilə dünya nemətlərindən əl götürüb, mənəvi qidalar ilə öz ruhunu qüvvətləndirər.

Ramazan ayında pak niyyətlər ilə Allaha xatir oruc tutmaq, fəqirlərin və çarəsizlərin aclıq və yoxsulluğunu yada salar və səbəb olar ki, çətinliklərdə onlara yardım edilsin.

Səy edin, bu gözəl ayda həm özünüz oruc tutun, həm qohum – əqrəbalarınıza, habelə dost və tanışlarınıza bu ulu ibadəti (orucu) və həmçinin namaz qılmağı öyrədin, ta hamılıqla bu yaxşı əməllər ilə Allaha ibadət edək və ruhumuzu mənəvi qidalarla şadlandırıraq.

İlahi, Sənə görə gözəl və pak niyyətlər ilə oruc tutmağı və digər yaxşı əməlləri bizləri müvəffəq et.

AMİN

MÜNDƏRİCAT

1. Müqəddimə	7
2. Ön söz	12
3. Orucluğu ayı	13
4. Oruc ilə qısa bir tanışlıq	19
5. Oruc sözünün mə'nası.....	19
6. Orucun vacib olmasının səbəbi	21
7. Oruc hamıya vacibdir, yoxsa?.....	25
8. Oruc müsəlmanlara nə zaman və necə vacib edildi?	27
9. Oruc müxtəlif millətlər arasında.....	27
10. Diqqət edilməsi lazım olan bir məqam.	28
11. Orucun qəbul olmasının şərtləri.	30
12. Əhkam.	32
13. Niyyyət	32
14. Orucu batil edən şeylər.....	34
1. Yemək və içmək. 2. Cima. 3. İstimna. 4. Allah, peyğəmbər və imamlar adından yalan danışmaq. 5. Qəliz tozun hülquma yetişməsi. 6. Oruc halında suyun altına cummaq. 7. Sübh azanına qədər bilərəkdən cünub halında qalmaq. 8. Bilərəkdən qusmaq.....	34-42
15. Oruc tutmaqdan üzürlü olan şəxslər	42
1. Xəstələr. 2. Qoca kişi və qadınlar. 3. Doğumu yaxın olan hamilə qadınlar. 4. Südü az olan qadınlar	42-44

16. Orucun qismləri	44
1. Vacib oruclar. 2. Məstəhəbb oruclar. 3. Məkrüh oruclar. 4. Haram oruclar	
17. Qəza orucları.....	47
1. Həddi-bülüğ. 2. Əql. 3. Müsəlman olduğu zaman.	
4. Koma və şuhdan getmək.....	47-48
18. Kəffarə orucları.....	51
19. Namaz ilə orucun fərqləri.....	55
20. Oruc halında məkrüh əməllər	57
21. Kəffarəsiz qəza orucları	59
22. Ramazan gecələrinin müstəhəbb namazları.....	60
23. Ramazan ayının iftar duası	64
24. Ramazan ayında namazlardan sonra oxunan dualar	68
25. Ramazan ayının gündəlik duaları.....	78
26. Qədr (Əhya) gecələrinin əməlləri	109
27. Fitr bayramı ilə qısa bir tanışlıq	116
28. Fitr və bayram namazının tarixi.....	117
29. Fitr bayramının subutu	118
30. Fitr bayramının zəkati	119
31. Fitr bayramına aid olan bir neçə söz	122
32. Fitr bayramına aid olan bir sıra əməllər	124
33. Bayram namazının qılınma vaxtı	127
34. Bayram namazının qılınma qaydası	127
35. Mübarək Ramazan ayında baş verən hadisələr	133

1. Həzrət Əbu-Talib və Xədicənin vəfatı	133
2. Bədr müharibəsi	134
3. İslam peyğəmbərinin Məkkəni fəth etməsi	134
4. İmam Həsən Əleyhissəlamın mövludu	136
5. Əmirəl-mö'minin Əli əleyhissəlamın şəhadəti	137